

Звіт
про проведення аналізу щодо отримання освіти та
недискримінації дітей (зокрема неблагополучних) трудових
мігрантів та вжиття заходів з метою подолання проблемних
питань за результатами аналізу

Інформація про виконання пункту 82.7 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 року № 374-р, яка повинна бути розташована на платформі Project.

У закладах освіти Чернігівської області систематично проводяться просвітницькі заходи з профорієнтації та профілактики, спрямовані на запобігання випадкам експлуатації та торгівлі людьми. У заходах беруть участь учні та студенти закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти, зокрема здобувачі освіти, діти трудових мігрантів. Слід зауважити, що під час повномасштабної війни кількість трудових мігрантів у Чернігівській області значно зменшилася через безпекові загрози.

До планів роботи всіх закладів освіти включено профілактичні та профорієнтаційні заходи, які проводять працівники психологічної служби, класні керівники та заступники з виховної роботи.

Протягом року в межах години психолога або години соціального педагога організовуються інформаційно-просвітницькі заходи у формі дискусій, тренінгів, круглих столів, лекцій для батьків, тематичних зустрічей з випускниками шкіл та студентами закладів вищої освіти, виставок-переглядів, екскурсій на підприємства, а також всеукраїнського профорієнтаційного уроку за участю відомих українців.

З метою паритетного залучення дівчат і хлопців до навчання у закладах спеціалізованої та професійної освіти проводиться ознайомлення здобувачів освіти обох статей із різними професіями та правилами їх вибору, формування спрямованості на самопізнання як основу професійного самовизначення.

У закладах освіти області проводяться такі заходи: «Ярмарок професій», де діти презентують обрану майбутню професію; захист рефератів «Трудова династія моєї родини»; заходи «Професійна відповідність»; консультації «Умови прийому в заклади освіти» та «Потреби ринку праці в спеціалістах»; гра «Знавці професій»; практикум «Складання професійного резюме»; класні години «На порозі дорослого життя» та «Калейдоскоп професій»; консультування батьків.

Кількість батьків, учителів і викладачів, охоплених інформаційними

кампаніями, становить 13 000 осіб, а кількість здобувачів освіти — 7 000 осіб.

Із метою профорієнтації здобувачів освіти використовуються матеріали онлайн-платформи Всеукраїнського проєкту з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії». Після завершення навчання учні старших класів можуть отримати сертифікат про успішне проходження тестування з профорієнтації, який додається до свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти.

Продовжується співпраця та проведення спільних профорієнтаційних заходів закладів освіти та центрів зайнятості, у ході яких здобувачі освіти отримують інформацію про вибір професій з урахуванням потреб ринку праці.

Із метою створення умов для здобуття дівчатами перспективного фаху (STEM-освіти та професійно-технічних спеціальностей), зокрема шляхом проведення інформаційно-просвітницьких заходів, заохочення та забезпечення рівного доступу до професій загальнодержавного значення, на сайті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського функціонує розділ «Професійна орієнтація», де розміщуються профорієнтаційні матеріали.

Розроблено профорієнтаційний портал Proforientator.info, призначений для безоплатної допомоги здобувачам освіти у виборі професії. На порталі представлено:

- траєкторії професійного вибору;
- описи понад тисячі спеціальностей і спеціалізацій;
- різноманітні профорієнтаційні тести;
- інформацію для вибору закладу вищої освіти;
- мобільні додатки для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання;
- дайджести про видатних діячів України;
- дані про центри зайнятості та центри оцінювання якості освіти;
- корисні поради щодо вибору професії.

На порталі використовуються соціальні сервіси Web 2.0: добірки посилань на ресурси профорієнтаційної тематики, списки відтворення відеоматеріалів на YouTube, група у соціальній мережі Facebook тощо.

Із метою попередження ризиків втягнення здобувачів освіти у ситуації торгівлі людьми в закладах освіти області розроблено інформаційні куточки, у яких розміщено:

- відомості про негативні наслідки потрапляння в ситуацію торгівлі людьми;
- перелік документів, необхідних для безпечного виїзду за кордон;
- практичні рекомендації «Як сказати “Ні!”»;
- перелік державних установ та громадських організацій, до яких можна звернутися по допомогу;

- телефони Національної гарячої лінії з питань запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми та гендерної дискримінації.

До Європейського дня боротьби із торгівлею людьми (18 жовтня) щороку в закладах освіти області педагогами, практичними психологами та соціальними педагогами проводяться:

- заняття за програмою виховних заходів з попередження торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»;
- виховні бесіди;
- тематичні відеолекторії;
- профілактичні настільні ігри «Рожеві окуляри», «Ліза та її друзі подорожують світом»;
- поширення інформаційних матеріалів: пам'яток і буклетів «Насильству не має виправдання», «Стоп – насильству», «Ми всі рівні», «Будь обережний! Жертвою торгівлі людьми може стати кожен!».

На сайтах закладів загальної середньої, професійної та фахової передвищої освіти області, на сторінках Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, а також у блозі Навчально-методичного центру психологічної служби у системі освіти Чернігівської області розміщено інформаційні матеріали щодо ризиків потрапляння в ситуацію торгівлі людьми, соціальну рекламу та відеоролики відповідного спрямування.

У закладах освіти області впроваджується програма виховних заходів з попередження торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція». На базі Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського проводиться навчання для працівників психологічної служби за профілактичною програмою «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» (для здобувачів освіти 1–4 класів).

Навчання за Програмою пройшли 100 практичних психологів і соціальних педагогів закладів загальної середньої освіти. Станом на 01 грудня 2025 року зазначена вище програма впроваджується у 95 закладах освіти області.